

1915թ. «Սրարտ»
ՆԻՒԹԵՐԻ 8ԱԿԱԾ

Ա. ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ

Բարձրոգոյն Հրավարտութեակ—675.—677.

Բարձրոգոյն Ներութեամբ—127.

Կոնցակ Վեհափառ Կաթողիկոսի—3, 99, 101, 419, 421, 515,
803, 807.

Տնօրինութիւններ Վեհափառ Հայրապետի—6, 104, 259, 424,
521, 680, 810.

Հեռագիրներ Ն. Վեհափառութեան, 415 (Վանի զրաւման առթիւ).

Պարզեաւութիւններ Վեհափառ Կաթողիկոսի—10, 123, 278,
434, 541, 716, 836.

Հրաժեշտի խօսք Խախոկին Գոխարքայ Կոմա Վորոնցով-Դաշկոսի—
678.

Ոհնողի որազրութիւնների քաղուածներ—10, 124, 280, 434, 542,
717, 837.

Բ. ԿՐԾՆԱԿԱՆ-ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

Տերունի Տօներ, Նիկ. վ. Տ. Աւետիքոն 13.—Վարդանանց
յիշաւակին, Արևել 556. Արմենիանց, 128.—Ա. Էջմիածնի տօնը,
Բարգեն վարդապետ, 283.—Տառապանքի երկիրը, Բարգեն վար-
դապետ, 441.—Մեր որբերը, Բարգեն վարդապետ, 544.—Եօթան-
առնամեայ պատու կնոջ լուման, Բարգեն վարդապետ, 724.

Գ. ՄԱՅՐ Ա.Բ.Ռ

Նոր-Տարուայ և Շնորհեան տօներ 17.—Մաղթանը Մարդա-
միշի յաղթութեան առթիւ, 18.—«Եղրայրական Օգնութեան Ա.
Էջմիածնի Գրիտուոր Կարգադիր Յանձնաժողովի» կազմակերպու-
թիւն 19.—Վարդանանց տօնը ա. Էջմիածնում, 132.—Ա. Աթոռի
թանգարաժէք իրերի և Զեւազրների վախազրութիւնը Մոսկուս,
132.—Համազումար Էջմիածնում դաղթականների վիճակի հա-
մար.—Մաղթանը Պերեմբջիկ տաման առթիւ.—Զատկական առ-
ներ.—Թնառների Ա. Աթոռի Շեմարանում.—Մոսկուայի Հայոց

Յանձնաժողովի և Պիրոզովի ընկերութեան առողջապահիկ խմբերի ժամանումը, 133.—Հայ կամաւորները ս. Էջմիածնում, 287.—Մաղթանք Վանի գրաւման տօթիւ, 291.—+ Գէորգ վարդապետ Ռշտունի, 292.—Գէորգեան Հոգեոր Շեմարանի շրջանաւարտներ, 444.—Գարեգին վրդ. Յովսէփեանի Շեմարանի տեսուչ նշանակուիլը.—Մ. Աթոռի միարանութիւնն Օշականում ս. Մեսրոպի տօնին, 445.—Հոգեհանգիստ Մեծ իշխան Կոստանտին Կոստանտինովիչի.—Տարեղարձ օծման Վեհափառ Հայրապետի, 446.—Տարեղարձ օծման Վեհափառ Հայրապետի, 547.—+ Վահան վարդապետ Տէր Գրիգորեան, 547.—+ Եփրեմ եպիսկոպոս Միւքիասեան, 550.—Տարեղարձ անուանակոչութեան Վեհափառ Հայրապետի 727.—Կովկասեան նոր փոխարքայ մեծ իշխան Նիկոլայ Նիկոլաևիչին յատուկ պատզամաւորութիւն ուղարկելը՝ Վեհափառ Հայրապետի կողմից, 727.—+ Ղևոնդ եպիսկոպոս Յովակիմիսեան, 728.—+ Սարգիս եպիսկոպոս Փիլոյեան, 729.—+ Համազասպ վարդապետ Համազասպեան, 730.—Արքայական Սենեկապետ Նիկիտինի այցելութիւնը Մ. Աթոռ, 841.—Պետական Դումայի անդամ Միք. Պալաջանեանի այցը ս. Էջմիածին, 841.—Հայ արքականների վիճակը Միջադետքում, Վեհ. Հայրապետի Միացեալ Նահանգների Նախագահ Վիլսոնին ուղղած հեռագիրը, 842.—Վեհ. Հայրապետի հիւանդութիւնը 845.—Մաղթականների ինսամարկութիւնը և Մ. Աթոռի հիւանդանոցների վիճակը, 846.—Որրերի ինսամարկութիւնը, 847.—+ Կարապետ եպիսկոպոս, Առաջնորդ Շամախու թեմի, 849.

Դ. ՕՏԱՐ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐ

Ռուսոց եկեղեցի.—Պրօվուրա Հովհաննելյանները չեն կարող առևտրական ընկերութիւնների անդամ լինել, 20.—Մաւրիան քհ. Շշերբակովսկի Ս. Գէորգի սպայական շքանշանի ստուգի, 20.—Վարշավայի թեմի առաջնորդի տեղեկադիրը 21. — Տօնածառի վերացումն, իբր գերմանական նորամուծութիւն 21.—Պատերազմի դաշտում եղածների որդիներն ազատում են թոշակ վճարելուց, 21.—Հոգեոր տտեանների նոր նախադիմ, 21.—Սիմինարիսների աշակերտների հայրենասիրական զգացումները, 22.—Սինօդի որոշումը Ռուսաց վանքերի մասնակցութեան մասին պատերազմական վիճակին, 134.—Ամուսնութեական ինդիքների վերաքննութիւն. — Գալիցիայի համայնքի վերակազմութիւնը.—Ռուս քահանաների և վանականների թիւը պատերազմի դաշտում, 135.—Մի կոպէկի աւելորդ տուրքը՝ նամակների գրումանիշների համար, յօպուտ ոպտերազմի, 136.—Ալաւոնական Աստուածաշնչի դիտական հրատա-

բակութիւնը, 293, 448. Սինօղի օրեր-պրոկուրորի զեկուցումը պրովուսաւ եկեղեցու վարչութեան մասին.—Ռուսաստանի քարձրագոյն դպրոցները, 449.—Շուսակրօնների հասարակական ծառայութիւնը պատերազմի ժամանակ, 553.—Յովհաննէս Հուսի մահուան հինգ հարիւրամեակը Գալիցիայում, 555.—Շուսաց սեմինարիստների աաներին համալսարան ընդունելու արտօնութիւնը, 557.—Շուսաց Լուսաւորիչ ո. Վլադիմիրի մահուան 900-ամեակը, 732.—Վշտի և զայրոյթի զիրքը, Մ'Ասու, 733.

Կարոլիկ եկեղեցի.—Բենեդիկտոս ԺԵ Պապի առաջին կոնդակը, 23.—Միքայէ Կարդինալի հովուական թուղթը՝ Բելգիայի կործանման առթիւ, 294.—Եկեղեցական և կրօնական կեանքն Արևմուտքում, 296.—Բենեդիկտոս ԺԵ Պապը և Բելգիան, 450.—Իտալիայի կաթոլիկ մամուլին նպաստող և տարածող ընկերութիւնները, 451.—Բենեդիկտոս ԺԵ Պապի նոր կոչը պատերազմող կողմերին խաղաղութեան հրաւէրով, 734.—Պապը և իտալական անպաշտպան քաղաքները, 735.—Կոմս Բոնի-զը-Կաստելլոնի ամուսնալուծական գործի վախճանական վճիռը, 736.—Կաթոլիկ մամուլը Ֆրանսիայում, 737.

Անգլիկան եկեղեցի.—Պատերազմն ու Ամերիկական քարեզրծութիւնը, 136.—Ամերիկայի պատասխանը Գերմանիայի կոչի առթիւ, 298.—Լոնդոնի եպիսկոպոսի այցը զօրքերին ուղմաղաշտում, 542.—Բենթընըրըրիի արքեպիսկոպոսի կոչը Անգլիական եկեղեցուն՝ պատերազմի առթիւ, 559.—Ինչոք կարող է Անգլիկան եկեղեցին ծառայել իւր ազգին ներկայ պատերազմական լուրջ բռուէին, 561.

Ե. ՀԱՅԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ ԵՒ ԵԿԵՂԵՑԻ

Կիլիկիայի տպագայ վիճակը, Ա. Զիվիլիկեան, 25.—Հայաստան, արտ. ՀՀօրիզոն-ից, 30.—Հայ գիւղն առողջապահական տեսակետից.—Ռզելից ըմպելիքների մասին, բժ. Բ. Աղասարեան, 33, 179, 586.—Հայրենիքի ձայնը, բանաստեղծութիւն, Ա. Շատրւան, 41.—Հայկական հարց, Տաճկահայ զաղթականները Շուսանկական պատերազմի ընթացքում, Բաբկէն վարդապետ, 138, 307.—Ինչոք և բնչպէս զաղթեցինք, Ա. Պապաջանեան, 150, 573.—Հայերի կոտորածը Տաճկաստանում.—Վեհափառ Հայրապետի զիմումները ա) կոմս Ի. Ի. Վարոնցով-Դաշկովին, 170.—բ) Արտաքին գործերի նախարար Ա. Դ. Սոզոնովին, 171.—գ) Բառլիայի թագաւոր Վիկտոր Էմանուէլ Գ-ին, 172.—դ) Միացեալ նահանգների նախագահ Վիլսոնին, 173.—ե) Ֆրանսիական Հան-

բազետութեան նախագահ՝ Պուլնկարեին, 173.—զ) Անգղիայի թագաւոր Գէորգ Ե-ին, 174.—է) Պօղոս-փաշա Նուրարին, 175.—Ստացուած պատասխաններ, 176.—Կոտորածի ձայնը, 177.—Երազարերական Նուրաց Պօղոս-փաշայի, 255, 413.—Երեք պետականների պատմական հետազիրք Հայկական կոտորածների ամբի, 302.—Կոտորածների ձայնը, 304, 461, 562.—Փախուտական-զաղթականների խնամելու դորձը, Բարզեկ վարդ. 312.—Նարնջագոյն գիրքը, Տաճկա-Հայտառակի բարենորոգութիւնների մասին (Сборникъ дипломатическихъ документовъ, Реформы въ Армении 28 ноября 1912 г.—16 мая 1914 г.) Բարզ. Բ. վ. Ա. 317, 464, 601.—Վերջին Օրբ. բանաստղ. Յովի. Թումանյան, (արտապ. Շառիզոնից), 334.—† Բժշկական Արտաշէս Յովհաննիսին Բուզուղեանց, պրօֆ. Կ. Աղաջանիան. (արտաստղ. Տարազից), 337.—Հանդուցեալ Մարգիս Խոճեանի կտակը, Բարզեկ վարդապետ, 340.—Վեհապատ Հայրապետին ուղղած գրութիւնը Արտամի, 453.—Քաղուածներ Ռեհ. Հայրապետի պաշտօնական նամակներից, 455.—Մեանի մենաստանի այցելուներ, Ազմիկ արևոյ, 475.—Յուշքերին ու յուշերը Եփրատի ավերելն, Նազարէր Պ. Մարտիրոսիան, 567.—Մեր ազգային կետրոնը, «Կոչնակ»-ի զիմումը, 738.—Աղօթք Մանշեստրի Հայոց եկեղեցում, Ռէլիորն եպիսկոպոսի բանախութիւնը, 857.—Ֆրանսիացիների հայանպատ կոչը, 856.—Վանի շրջանի հութիւնների մասին, 860.—Հայրապետական Դիւանի կարգադրութիւնները Ռանի և շրջակայրի հութիւնների նկատմամբ, 863.

Զ. ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ

Պէտք է տղայ ու աղջիկ միասին դաստիարակութիւն և ուսունին—փոխողը. Երանելի Ին. Նալբանդեան, 44.—Նախադպրոցական դաստիարակութիւնը և դպրոցական առաջին տարիները, Յ. Յ. Յակովիչեանց, 49.—Գործնական դաստիարակութիւն, Յ. Յ. Յակովիչեան. 188, 346, 645, 902.—Մանկադպրութեան այժմեան գրութիւնը, Տիգրան Մարգարեան, 479.

Է. ՊԱՏՄԱԳԻՏԱԿԱՆ

Նոր նիւթեր Հայ-Ռէնիտորական պատմագրութիւնից,—է. Մատթէոս Յովհաննիսիցու յիշտառակարանը, Ա. Յովհաննիսիան, 61.—Վերին Աղուլիսի և շրջակայրի Հայերէն ձեռագրերը (համառանկարագրութիւն և յիշտառակարաններ). Մ. վարդ. Մարտունեանց, 69, 381.—Ստեփանեսոս Նազարեանի նամակները. Յ. Յ. Յակովիչեան, 79, 389.—Յակոր Դ. Զուղայեցի կաթողիկոսը և տաճկա-

Հայ նուիրակութեան խնդիրը. Ա. Յովհաննիստան.—Արմառի շերքեզախոս Հայերի անցեալի մասին.—Հայրենիքը և պաղմը, Եր. Տ. Պաղման, 205, 365.—Հայագիտական այլ և այլք. ա) Գրիգոր շղթայակրի մի նումակը Յովհաննէս Կողարին, 211.—բ) Տրդատի յունարէն արձանագրութիւնը, Կուշեզին վուղարին, 218.—Ռուտազծեր Դարարադի անցեալից. Առև Հայում մեան, 220.—Ժամակարգութեան մեկնութիւն ընդարձակ, Սեփականի իմաստուի Սիստաց Խոյիսկառոսի, Հրատ. Ամառկ վարդ. Ամառնի, 225, 361, 485, 634.—Չքնազագեզն Մանու, Սիօն վարդապետ. 141.—Երզրումի օվրայէլը Խշան աւանը. Ա. Մելիքսեղ-նեկուն, Թրդ. Ա. Ա. Ե. (Տաֆ. Լուտ. № 107), 358.—Էջ մը Հայուս-տանի հնութիւններէն. Կազմեր Պ. Մարտիրոստան, 569.—Սառուի Աթարէկ Լուլուի յիշատակին կանգնած մահարձաններն ու նոցա արձանագրութիւնները, Max von Borekem, Թրդն. Տիրայ վարդապետ, 616.—Նիւթեր ազգային պատմութեան, Առև Հայում մեան, 640.—«Պատմութիւն» Մանուէլ վարդապետ Կիսմիւշ-խաննեցւոյ, Հրատ. Բաբկեն վարդապետ Աղաւելեան, 741, 866.—Յակոր Զուզայեցու մի գրութիւնը Բուռ Արքունիքին, Առև Յովհաննիստան, 775.

Ը. ԵԵԶՈՒԱՐԱՆԱԿԱՆ

Լեզուների ազգակցութեան հարցը, Ա. Մելլէ. Թրդ. Մ. վրդ. Մատուդեանց, 81.—Ազաթանգեղոսի խոսցոց բառը, Հ. Անտեան. 223.—Եղանիմ բայի կրած կերպարանափոխութիւնները.—Մերու վարդ. Մատուդեան. 247.—Անումը հայերէնի մէջ. Մերու վարդ. Մատուդեանց, 406.—Անմիտական բառեր հին հայերէնում, (հարս. — սե. — սարս. — դիման. — դահլիճ. — լապտեր. — զրահ. — լեզու. — սերժ. — դոյլ. — ամին — չուկա. — սերկեիլ). Էսգեր, 651.—Անմիտական բառեր հայերէնում, (չոր — չոր — չոռ — չիր. — չապիկ. — չառ. — Արդուր. — մաքո).—Լոգեր. 782.

Բ. ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ-ՔՆՆԴԱՏԱԿԱՆ

«Վարտէզ Հայ հնութեան», Գորեգին վրայ. Յովհէ վեհանի, քննութ. Մերու վարդ. Մատուդեանց, 95.—Խ. Կոչուկъ-Іоан-նесօնъ: Краткий очеркъ армянской литературы V вѣка, Москва 1914, քննութ. Ա. 8. 8. 254.—Записки Кавказск. Отдѣла Импера-торск. Русск. Географическ. Общества кн. XXVIII, вып. 4. Е. А. Ладижинъ. Дѣсоры Ванскаго Вилайета, Тиф. 1914 г. քննութ. Վ. Տեր Յակովիքան, 410.—Յուցակ հայերէն Զենադրաց Վա-պերականի, կազմեց Եր. Լալաշեան. Հրատ. Հայոց Ազգագրական

Ընկերութեան, պրակ. Ա. 1915. Թիֆլիս. քննադ. Վաղ. Տեր Յակովիքիան, 510.—1) Армянский Сборникъ. Москва. ц. 1 р. 50 к. изд. «Знадка».—2) Трагедія Турецкой Ариеніа Юрій. Веселонскій, Москва. ц. 25 к. изд. «Знадка». քննադ. Ա. վ. Պ. 655.—«Նիւթեր Հայ մելիքութեան մասին», Բ. պրակ. Պափեանք և Մելիք-Շահնշապարեանք, գրեց Կարապետ Խայխոկոպոս, ա. Էջմիածին, 1914, հրատ. Ազգ. Ծնկ.—քննադ. Ա. Յովհաննիսիան. 788.—Եր. Լոլայեանի «Վասպուրականի Հայերէն Զեռազիրների Յուցակի Ա. պրակ».—քննադ. Մեսրոպ Վարդային Մահմուդեան, 916.—Էջո. «Վանի թագաւորութիւնը. Մի գրուակ Հայաստանի պատմութիւնից. 2 քարտէղ, 22 նկար. Թիֆլիս 1915.—քննադ. Վաղ. Տեր Յակովիքիան. 920.

Ժ. ՏԵՂԵԿԱՆԱՐԻ

Սուցուած գրքեր, Յունուար, շապկի 3-րդ էջ, 12 գիրք.—Փետր.—Մարտ գրքի շապկի, 3-րդ էջ., 11 գիրք.—Յունիս, շապկի 3-րդ էջ, 4 գիրք.—էջ 673, 5 գիրք.—

ՀԱՇԻՒ Ա. Էջմիածնի Սինօգում գաղթականների անունով սուցուած գումարների, 505.—664.—793.—925.—

Կոչ Ա. Էջմմածնի Եզր. Օգնութեան Դիխուար Կարդապիր Յանձնաժողովի յանուն Հայութեան, 518.—

Տարեկան հաշիւ Աւագան. մասի Շրջինաց գիւղի Հ. Եկ. Միւակ. Երկրագուման երկուետ, յանուն պ. Ա. Տէր Մարգարեանիք, գպրոցի 1914/15 ամի. Գ. Տէր Մինասիան. 607.—Տեղեկազիր Մեղրու. վեցամետ ծխական գպրոցի 1914/15 ուսումն. տարուայ. Աշուլոյ Տէր Յովհաննիսիան. 612.—Հաշիւ Դպրոցական գրամագլուխի, 661.—

ՅԱՆԿ Արտրատի 1915 թ. նիւթերի.—929.—

ԺԱ. ԿՄԲԱԿԴՐՈՒԹԵԱՆ ՆԱՄԱԿՆԵՐ—ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐ

Կմբագրութեան ազդ «Արտրատի» յապաղման համար, 236.—800.—935.

Նամակներ խմբագրութեան, 668.